

Den 31. marts 2004
/BB

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen, Den internationale enhed
Att: Claes Hagn-Meincke
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Denmark

Vedr. Høring om Kommissionens rapport om opfølgningen af Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 10. juli 2001 om mobilitet.

Kommissionens rapport er udarbejdet på baggrund af ”*Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 10. juli 2001 om mobilitet i EU for studerende, personer under erhvervsuddannelse, volontører, undervisere og erhvervslærere*”. Rapporten er desuden baseret på nationale rapporter og fokuserer især på initiativer – taget inden for de seneste 2 år - til fremme af mobilitet for ovennævnte grupper.

DLI kan tilslutte sig det hovedsynspunkt, at spørgsmålet om fremme af mobiliteten er af stor betydning for succes for en række af de mål, der på uddannelsesområdet er sat af EU-landene. Det gælder Lissabon-strategiens benchmarks, herunder ”Uddannelse 2010”, målene i ”Københavnserklæringen” og i særdeleshed Bologna-processen.

DLI konstaterer med tilfredshed, at de økonomiske rammer for EU-programmerne til fremme af mobiliteten er vokset. Imidlertid skal det understreges, at på trods af en stor indsats fra bl.a. Cirius er uddannelsesophold i et andet EU-land desværre stadig mere undtagelsen end reglen, og deltagelse i udvekslingsprojekter på folkeskole og gymnasieniveau er stadig langt fra normen. Én forklaring er, at lærerne oplever, at ansøgningsprocedure og projektledelse er meget bureaukratisk og tidskrævende. DLI vil derfor opfordre til, at mulighederne for forenkling undersøges, da det er af stor betydning for mobilitet og udveksling inden for uddannelsessystemerne, at tankegangen og muligheden introduceres tidligt for eleverne. Samtidig er det af afgørende betydning, at kommuner og amter indarbejder udveksling og uddannelsesophold i udlandet i målsætninger og planer og accepterer, at det ikke er ”luksus”, men en naturlig del af et nutidigt skole- og uddannelsesforløb.

I rapportens afsnit 1.3 omtales underviseres mobilitet. DLI kan tilslutte sig, at der dels er en alt for lille andel af lærerne, der deltager i ”mobilitetsophold” dels at disse ophold som hovedregel er af meget kort varighed. Generelt oplever undervisere – måske bortset for universitetslærere – en meget ringe forståelse hos deres arbejdsgivere for behovet for den direkte udveksling med kolleger i andre EU-lande. Der er mange praktiske hindringer for mobiliteten for undervisere, der er i arbejde. Men da udveksling af ”god praksis” og ”peer review” er hovedhjørnestenene i Lissabon-processens åbne koordinationsmetode, er det afgørende, at samarbejde og udveksling over landegrænserne fremover betragtes som en naturlig del af karrieren for underviserarbejdet.

DLI kan naturligvis også tilslutte sig, at rækken af ”tekniske” hindringer på de skattemæssige, sociale og forsikringsmæssige områder, som besværliggør mobilitet for uddannelsessøgende, lærere og

forskere, bør søges fjernet eller lempet. Eksemplerne på forskningsstipendier, der efterfølgende kan udløse voldsomme krav om efterbetaling af skat, er velkendte. Mindre kendt er det måske, at studerende, der opholder sig på volontørbasis i andet EU-land og ”medbringer” deres SU evt. suppleret med diæter ol., ikke kan foretage fradrag for dobbelt husførelse pga. EU’s særlige regler om, at volontørophold *ikke* må betragtes som arbejde.

Endelig påpeger rapporten, at manglende gensidig anerkendelse af uddannelsesmæssige og akademiske kompetencer også skaber barrierer for mobiliteten. DLI kan tilslutte sig betragtningen om, at Europass og ETCS vil kunne bidrage til større gennemsigtighed og fleksibilitet. Forbedrede muligheder for merit vil også virke fremmende for mobiliteten. I dag risikerer studerende, der tager på studieophold i andet EU-land at blive forsinket i deres studieforløb.

I Lissabon-strategiens ”Uddannelse 2010” indgår spørgsmålet om ”Den europæiske dimension” i det samlede uddannelsesforløb. Spørgsmålet berøres også i rapporten om mobilitet. Oplevelsen af en fælles europæisk kulturel identitet er naturligvis afhængig af en tidlig introduktion til det europæiske kontinentets egenart forstået som kombinationen af mangfoldighed og fælles demokratiske værdier og tusindårig kulturel udveksling. Forudsætningen for at børn og unge mennesker erhverver sig denne forståelse er, at samarbejde og udveksling på europæisk plan er en naturlig del af et uddannelsesforløb. DLI kan tilslutte sig, at *”undervisningspersonalets mobilitet ligeledes er en afgørende faktor i konsolideringen af undervisningens europæiske dimension”* (afsnit 3.3.), og DLI kan derfor også tilslutte sig det synspunkt, at der er behov for handlingsplaner på nationalt og lokalt niveau vedrørende mobilitet, som et led i efter- og videreuddannelsen for medlemmerne i vore organisationer.

Med venlig hilsen

Birgitte Birkvad
DLI - Bruxelles